

paa Østgrønlands Kyst kunne blive nationale Opgaver for Nordmændene, og dem vil de maaske søge at løse, uanset om de kan give økonomiske Fordele eller ej. Gennem saadanne Stationer vil Nordmændene nemlig kunne bevise deres Interesse i dette Ingenmandsland og derudfra stille Krav om at faa Højhedsretten. Saaledes mener jeg, Sagen kommer til at stille sig, og der kan efter min Formening ingen Tvivl være om, at netop Grønlændernes Interesse maa kræve, at denne Overenskomst bliver vedtaget.

Jeg har i disse Betragtninger ikke taget Hensyn til, om Frederik den Sjettes Kyst er lettere eller vanskeligere tilgængelig, thi det Forhold kan ingen Forandring gøre i disse Hovedbetragtninger, men jeg vil dog gerne berøre Spørgsmaalet om Besejlingen af Frederik den Sjettes Kyst lidt nærmere. Da jeg udtalte mig her ved Sagens første Behandling, gik jeg ud fra, at de Oplysninger, der var fremkommet om, at Frederik den Sjettes Kyst var lettere tilgængelig, end man hidtil havde ment, stod til Troende. Jeg vidste, at disse Oplysninger stammede fra Skibsførere og forhenværende Skibsførere under den grønlandske Styrelse. Efter at jeg nu under Udvalgets Arbejde nøjere har undersøgt Spørgsmaalet, tvivler jeg imidlertid om, at det virkelig er rigtigt, at denne Kyst er lettere tilgængelig, og jeg skal meddele, hvilke Oplysninger der har paa-virket mig. Styrelsen for Grønland udtaler, at „de stedkendte Skibsførere mener ikke, at det her skulde stille sig væsentlig anderledes end ved Angmagssalik“, og „at en regelmæssig aarlig Besejling af Frederik den Sjettes Kyst med ganske enkelte Undtagelser maa være mulig, naar der anvendes et Skib med Maskinkraft“. Man maa her først lægge Mærke til, at Styrelsen ikke udtaler sig med nogen Sikkerhed, hvilket er ganske naturligt, naar man ved, at Kystens Besejling aldrig har været forsøgt. Men naar Skibsførerne har passeret denne Kyst Aar efter Aar, maa de naturligvis kunne skønne om, hvordan Forholdet er. Saadan tænkte jeg til at begynde med, men saa fik jeg oplyst fra det danske meteorologiske Instituts nautiske Afdeling, som indsamler Oplysninger om Besejlingsforholdene og Skibsruterne, at Skibe, der passerer Frederik den Sjettes Kyst paa Vej mellem Kap Farvel og Angmagssalik, gaar i en gennemsnitlig Afstand fra Kysten af 80 Sømil, og det nærmeste et Skib har passeret Land siden dette Aarhundredes Begyndelse var i 1904 og i

1918, da de var 30 Sømil fra Land, i 1911 da de var 50 Sømil fra Land, og i 1917 da de var 60 Sømil fra Land; det er det nærmeste, ellers ligger Afstanden oppe omkring 90—100 Sømil. Naar man ved, at Synsvidden for saadanne Skibe over Isflader som disse højst er 15 Sømil, og naar man tænker paa, at 60 Sømil er som fra København til Rygen, forekommer det mig, at man maa blive lidt betænkelig ved fuldt ud at bygge paa disse „stedkendte“ Skibsføreres Dom. Dernæst har Kommandør Amdrup, som har leveret en længere dokumenteret Redegørelse for Besejlingsforholdene ved Grønlands Østkyst, udtalt: „De Erfaringer, man er kommet til angaaende Besejlingen af Grønlands Østkyst med et til Ishavsfart bygget Fartøj med Maskine eller Motor“ — han tænker altsaa ligesom Styrelsen for Grønland paa Skibe med Maskinkraft — „kan i Hovedsagen sammenfattes som følger“, og saa gennemgaar han de forskellige Dele af Kysten og siger: „Syd for Angmagssalik vil antagelig i særlig gode Isaar et Skib af og til kunne naa ind til Kysten“. Og Kommandøren anfører senere, at „der haves i Litteraturen ingen Eksempler paa, at Skibe paa denne Strækning er trængt ind gennem Isbæltet og ind til Kysten“. Jeg maa derfor sige, at jeg nu stærkt tvivler paa, at Kysten skulde være saa let at naa, som det er blevet sagt. Men hvis det alligevel i Fremtiden skulde vise sig, at der er Mulighed for, at Nordmændene kan gaa derind, er vi klar over, og det ved vi, at Regeringen ogsaa er, at da maa der vises baade Aarvaagenhed og Handling fra den danske Regerings Side, for at man i størst mulig Grad kan skærme Eskimoerne. Men jeg vil gerne tilføje, at det vil ikke alene være nødvendigt, hvis Overenskomsten vedtages, men det vil være endnu mere nødvendigt, hvis Overenskomsten ikke vedtages.

Saaledes mener jeg, at Forholdet ligger med Hensyn til Eskimoernes Interesser. Vi har ingen Grund til at tro, at det ikke er den norske Regerings Hensigt loyalt at opfylde Overenskomstens Bestemmelser. Vi har heller ingen Grund til at tro, at Norge ikke stadig vil vedkende sig Forudsætningen for Overenskomsten, som er den, at der bør sikres den grønlandske Befolkning de bedst mulige Livsvilkkaar. Jeg skal tillade mig at henvisse til en Udtalelse i den norske Stortingsproposition, hvor det Side 6 siges: „Den norske Delegation erklærede allerede i København sin Villighed til at medvirke til, at der paa enhver